

La Pau i el canvi climàtic

Josep Cabayol i Siscu Baiges

Si no ens qüestionem l'energia basada en el petroli, no garantim la salut dels que ens venen darrere

La Paz i el Pablo tindran una filla. Li diran Pau. Es van conèixer en el dia a dia dels moviments socials. Temps enrere, havien escrit les necessitats ineludibles d'un nou-nat. La Pau necessitarà immediatament respirar, beure, menjar, atenció sanitària, un lloc on viure, energia per escalfar-se, cuinar, disposar de llum. Per prosperar, requerirà d'equitat de gènere, un medi ambient favorable, educació en tots els seus graus, igualtat d'oportunitats amb independència de la classe social, gènere, origen dels seus pares, lloc on viure. I diners/feina/renda per adquirir els béns, temps per relacionar-se, estimar, reconèixer, ser reconeguda, realitzar-se, pau.

Els atordeix descobrir que tots els drets irrenunciabls estan privatitzats o camí de ser-ho: l'aigua, els aliments, la sanitat, l'educació, l'habitatge. ¡I que la feina està majoritàriament retribuïda indignament! Sospiren. L'aire entra als pulmons. Se'ls glaça l'ànima. L'aire està contaminat pels negocis, el transport, vehicles, avions, vaixells, la indústria, el turisme. ¡Ho han privatitzat! Llegeixen que cada any moren prematurament fins a 3.500 persones a Catalunya per culpa de la mala qualitat de l'aire. Paguem per respirar: pel seu efecte directe sobre la salut i, indirectament, pel cost de mantenir el sistema sanitari.

Augment de malalties

La dada de les 3.500 morts prematures l'han trobat en el 'Tercer informe sobre canvi climàtic a Catalunya'. Fa molta calor aquest juliol del 2017. Cada estiu moren abans d'hora més de 300 persones a causa de la calor excessiva. A mitjans de segle seran més de 2.500 les víctimes anuals. Segueixen llegint: la temperatura augmenta 0,23° C per decenni des del 1950, 1,6° C fins avui. El mar puja 4 cm cada 10 anys, plourà menys, faltará aigua, els boscos quedaran afectats, els ecosistemes patiran, i també la biodiversitat, l'agricultura, l'alimentació, la seguretat alimentària. Augmentaran les malalties d'origen tropical, els incendis, la sequera, empitjorarà la qualitat del sòl.

Veuen la clau. El canvi climàtic i la contaminació tenen un mateix origen: els combustibles fòssils que tant van facilitar el desenvolupament humà s'han acabat convertint en verí mortal. Fer-ne ús beneficia els explotadors però a la vegada comporta pèrdues irreparables: pol·lució i augment de la temperatura a causa dels gasos d'efecte hivernacle. El canvi climàtic afecta la vida de les persones, els seus drets fonamentals, inalienables. Com es pot evitar si tot funciona amb petroli, si l'economia es basa en el causant de tots els nostres mals?

Programa social comú

Fan un pas endavant: si no qüestionem l'energia en la qual es basa el sistema econòmic, no garantirem la primera necessitat de la Pau: respirar. Si volem respirar dignament, sense que afecti l'esperança de vida, hem de netejar l'aire. Si volem gaudir dels nostres drets, hem de combatre el canvi climàtic d'arrel. Transformar l'economia, evitar el canvi climàtic ha de ser el programa comú dels moviments socials. Només així els partits portaran aquesta lluita/necessitat a la Política. O pagarem per respirar i els drets s'hauran transformat definitivament en un negoci.